

H
G
K
1
8
5
2

ISO 9001:2008

Bilten 47, srpanj 2013.

Obala A. Trumbića 4, 21000 Split, tel. 021/321-100, fax 021/346-956, e-mail: hgkst@hgk.hr, http://www.hgk.hr

Obilježeno 205 godina Komore u Splitu i dodijeljena priznanja najuspješnjima u 2012.

Na ovogodišnjoj svečanoj sjednici Gospodarskog vijeća ŽK Split, 27. lipnja, uz dodjelu priznanja najuspješnjim županijskim tvrtkama u prošloj godini i za inovaciju, te posebnih priznanja tvrtkama koje slave značajne jubileje, obilježeno je i 205 godina Komore u Splitu, kao i dvadeset godina dodjele komorskog priznanja "Zlatne kune".

Svečanosti su, uz brojne uzvane i ugledne gospodarstvenike, nazočili i Zlatko Ževrnja, župan splitsko-dalmatinski, Ivo Baldasar, splitski gradonačelnik, te rektor splitskog Sveučilišta Ivan Pavić. Unatoč teškoj gospodarskoj godini, Županija je i u 2012. poslovala pozitivno, istaknula je u svom uvodnom obraćanju Jadranka Radovanić, predsjednica ŽK Split. Najuspješnije tvrtke izabранe su prema 21 ekonomskom pokazatelju, na način da se tvrtke rangiraju po svakom pojedinom pokazatelju, a najuspješnija je u svojoj kategoriji ona koja ima najbolji prosječni rang. Kriteriji su jedinstveni na području cijele Hrvatske.

Najuspješnije županijsko trgovačko društvo u kategoriji malih trgovackih društava u 2012. je **Spegra d.o.o.** Split, koja se bavi izvođenjem građevinskih radova koji zahtjevaju korištenje specijalne opreme, strojeva i tehnologije izvođenja. Tvrta je u prošloj godini sudjelovala na velikom broju najrazličitijih sanacijskih poslova, a uspješnost poslovanja reflektirala se i kroz ostvarene iznadprosječne finansijske rezultate. Maji Borovini iz Spegre priznanje je uručio gradonačelnik Baldasar.

U kategoriji srednjih tvrtki plaketu "Zlatna kuna" dobitlo je makarsko poduzeće **Promet Makarska d.o.o.**, a priznanje je vlasniku Mati Jujnoviću uručio župan Zlatko Ževrnja. Promet Makarska je tvrtka s 65-godišnjom tradicijom autobusnog prijevoza putnika, koja je od 1995. u privatnom većinskom vlasništvu, broji 230 zaposlenika, a ostvarena dobit se iz godine u godinu reinvestira.

U kategoriji velikih tvrtki najuspješnija je u prošloj godini u Županiji bila vrgoraćka **Mesna industrija braća Pivac d.o.o.**, a Nevenu Pivcu, jednom od osnivača, priznanje je uručila predsjednica ŽK Split Jadranka Radovanić. Pivac

Dobitnici priznanja u društvu župana, gradonačelnika, rektora splitskog Sveučilišta i predsjednice ŽK Split

je od malog obiteljskog obrta, utemeljenog prije više od 60 godina, izrastao u jednu od vodećih mesnih industrija u Hrvatskoj, a grupaciju Pivac, s više od 1.000 zaposlenika, danas također čine i PPK-Karlovачka mesna industrija d.d. i Dalmesso d.o.o. Klis.

Plaketa Zlatna kuna za inovaciju pripala je tvrtki **Maiestas d.o.o.** iz Kaštel Starog, vlasnika i izumitelja Dražana Krola, za proizvodnju, razvoj i primjenu inovacije pod nazivom elektrobaterijski ražanj. Rektor Sveučilišta u Splitu prof.dr.sc. Ivan Pavić priznanje je uručio vlasniku Maiestasa Kroli, koji se u ime svih dobitnika zahvalio na priznanjima.

Posebna priznanja povodom značajnih obljetnica dodijeljena su Udrudi pravnika u gospodarstvu Split, za navršenih 50 godina postojanja i kontinuiranog djelovanja, Imoti d.d. iz Donjeg Prološca, za 60 godina, te novinskoj kući Slobodna Dalmacija za 70 godina izlaženja dnevnog lista "Slobodna Dalmacija".

Posjet gospodarskog izaslanstva Splitsko-dalmatinske županije, u organizaciji ŽK Split, Turskoj

HGK Županijska komora Split bila je organizator poslovnog posjeta izaslanstva Splitsko-dalmatinske županije Turskoj, od 9. do 14. travnja 2013. U gospodarskoj delegaciji, koju je predvodila predsjednica ŽK Split Jadranka Radovanić, bili su uz predstavnike petnaest tvrtki iz Splitsko-dalmatinske županije te predstavnike Grada Splita i zamjenik splitsko-dalmatinskog župana Visko Haladić, predsjednik Skupštine Splitsko-dalmatinske županije Petroslav Sapunar, te gradonačelnik Omiša Ivan Škaričić.

Županijsko izaslanstvo ispred Gospodarske komore Izmira

U sklopu posjeta održana su dva gospodarska foruma splitsko-dalmatinskih i turskih poduzetnika, u Izmiru i Istanbulu, na kojima je realizirano 60-ak bilateralnih sastanaka. Na poslovnim se sastancima razgovaralo o ponudi i potražnji, mogućnostima plasmana proizvoda, nastupima na sajmovima, te su se razmjениvala iskustva. Jadranka Radovanić pozvala je turske investitore na ulaganja u turizam, ali i druge gospodarske djelatnosti, istaknuvši postojanje kompletne zakonske regulative koja potiče strana ulaganja u RH, kao i niz potpisanih sporazuma između dviju zemalja koji omogućavaju nesmetano poslovanje tvrtki.

Hrvatska delegacija je posjetila i slobodnu zonu ESBAS, najmoderne opremljenu poslovnu zonu u Turskoj, gdje je upoznata s zakonskom regulativom poslovanja u industrijskim i slobodnim zonama u Turskoj, kao i mjerama koje se provode za poticanje poslovanja u zonama, ali i gospodarstva u cjelini.

U hrvatskoj su delegaciji bili predstavnici tvrtki Sajam Split, Mega Metal Recikliranje, Paško likeri, Luka Split, Nirs, Hannah tekstil, Kreiranje, Adriatic Blizna, Cio nekretnine, Autotrans, UHY HB ekonom, Građenje, Brodosplit-tvornica dizel motora i Salona Var.

Kontakti ostvareni posjetom splitsko-dalmatinske gospodarske delegacije Izmiru i Istanbulu značajni su s obzirom na rastuće gospodarstvo Turske, te ulagački potencijal koji je i dosad izražen kroz ulaganja u marine, hotele i finansijski sektor na području cijele Hrvatske. Za nadati se da će predstavljanje Splitsko-dalmatinske županije na ovom tržištu također privući turske ulagače, te da će odrađeni sastanci urodit konkretnim poslovnim dogovorima i budućom suradnjom.

Kineski poduzetnici posjetili ŽK Split i bračke kamenolome

Predstavnici ŽK Split primili su 11. travnja predstavnike kineske tvrtke Poly Technologies, te im nakon poslovnih razgovora u Komori upriličili posjet kamenolomima Jadrankamena d.d. i Sprege d.o.o. na Braču. Tvrta Poly Technologies međunarodna je korporacija sa širokim spektrom djelatnosti, a poznata je i po razvijenoj vojnoj industriji. Zainteresirani su za intenziviranje gospodarskih aktivnosti u Hrvatskoj, lokalizaciju proizvodnje u RH, velike državne projekte, te uvoz-izvoz, pogotovo uvoz kamena i vina. Radilo se o pripremnoj delegaciji, kao uvodu u posjet predstavnika Poly Technologiesa na visokom nivou.

Završna konferencija Projekta za razvoj regionalnih veletržnica voća i povrća u Hrvatskoj

13. svibnja održana je u ŽK Split završna konferencija projekta "Razvoj regionalnih veletržnica voća i povrća" (*Progetto di sviluppo per il settore dell'ortofrutta*). Projekt je financiran u okviru programa Italian Law 84/2001 koji finančira talijansko Ministarstvo gospodarstva, i kojim se potiče suradnja Italije sa zemljama Balkana – Albanijom, BiH, Bugarskom, Hrvatskom, Makedonijom, Srbijom, Crnom Gorom i Rumunjskom. Trajao je 12 mjeseci, započeo je s implementacijom polovinom 2012. godine, a iznos projekta je 165.000 eura.

Nazočne su pozdravili Jadranka Radovanić, predsjednica ŽK Split, koja je naglasila važnost povezivanja malih proizvođača u cilju jačanja konkurentnosti poduzetnika u sektoru voća i povrća, te Fabio Pizzino iz talijanske Unioncamere. Ivona Lučić iz ŽK Split ukratko je predstavila projekt, naglasivši mogućnosti korištenja fondova EU u sektoru, te način programiranja za finansijsku perspektivu 2014.-2020.

Stručnjaci na projektu - Josip Pocrnja, direktor Regionalne veletržnice Split d.d., Dragan Crnomarković, regionalni menađer za kvalitetu, Zlatko Balentić iz Danona d.o.o. i Božidar Žanko, Bioplan d.o.o. – predstavili su iskustva i znanja proizvođača i eksperata triju hrvatskih županija uključenih u projekt, te dali preporuke za daljnju suradnju i unapređenje poslovanja u sektoru voća i povrća.

U drugom dijelu konferencije održan je trening i transfer znanja za hrvatske operatere iz Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije u sektoru voća i povrća, a isti je takav trening prethodno održan i u Osijeku za proizvođače i distributere Osječko-baranjske županije. Carmine Rabottini, stručnjak Poljoprivredne savjetodavne službe (CAA - Centro Assistenza Agricola), govorio je o pravilima za osnivanje zadruga, proizvodnji, preradi i marketingu proizvoda u zadrugama, organizaciji konzorcija, na primjeru kooperativne Covalpa, udruženja proizvođača, te o zakonskoj regulativi, finansijskoj pomoći, subvencijama i bespovratnim sredstvima za sektor voća i povrća. U Italiji su najčešći modeli osnovanih organizacija proizvođača (OP-ova) zadruge ili kozoroci zadruga, koje imaju razne porezne olakšice i dobivaju znatne finansijske potpore. Pomoći poljoprivrednicima odvija se gotovo isključivo preko proizvođačkih organizacija, zato je bitno da hrvatski proizvođači uvide da će samo udruživanjem biti konkurentni i moći povlačiti znatne količine novca iz EU fondova.

XIII. forum jadransko-jonskih gospodarskih komora u Međugorju

13. izdanje Foruma gospodarskih komora jadransko-jonskog područja održano je od 14. do 16. svibnja u Međugorju. Forum, koji je HGK Županijska komora Split pokrenula i osnovala s Gospodarskom komorom Ancone prije 12 godina, okuplja danas 34 gospodarske komore i institucije iz zemalja jadransko-jonske regije. Pri njemu djeluje Međunarodni jadransko-jonski sud koji pruža usluge mirenja, arbitraže, arbitriranja i ugovornog vještačenja, te sedam tematskih radnih grupa: žensko poduzetništvo, transport, turizam, poljoprivreda, ribarstvo/marikultura, okoliš te upravljanje EU projektima.

S otvaranja 13. foruma u Međugorju

Središnja tema ovogodišnjeg Foruma bila je "Akcijski plan Jadransko-jonske makroregije: zajednički doprinos zajedničkom projektu. Usporedba institucionalnih mreža i poduzetničke stvarnosti". Fokus je bio na aktualnoj temi Jadransko-jonske makroregije, koja je pitanje od posebnog interesa za sve zemlje u regiji, kako članice EU tako i potencijalne države članice, a posebna je pažnja posvećena razmjeni mišljenja između institucionalne mreže i poduzetničke sfere, te njihovoj suradnji.

U tri dana trajanja Foruma održana je plenarna sjednica, na kojoj su uz predstavnike Foruma sudjelovali predstavnici Odbora regija Europske komisije, Jadransko-jonske inicijative, talijanskih ministarstava gospodarskog razvoja te kulture i turizma, Uniadriona i dr., te sastanci svih tematskih radnih grupa i tijela Foruma.

Sudionike 13. foruma, njih više od 200, uz Jadranku Radovanić, predsjednicu ŽK Split i predsjednicu Foruma te Jagu Lasića, predsjednika Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine kao komore domaćina, pozdravili su i Lazar Prkačin, iz Ureda predsjedatelja Vijeća ministara BiH, Donko Jović, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprovrede Hercegovačko-neretvanske županije, Raimondo De Cardona, talijanski veleposlanik u Sarajevu, te Ferruccio Dardanello predsjednik Unioncamere.

Okrugi stol za žensko poduzetništvo jadransko-jonskog područja

U sklopu 13. foruma jadransko-jonskih gospodarskih komora održan je 15. svibnja u Međugorju i okrugli stol za žensko poduzetništvo, na kojem je sudjelovalo 70-ak poduzetnica, poslovnih žena i predstavnica institucija iz pet zemalja jadransko-jonskog područja (Hrvatske, BiH, Crne Gore, Albanije i Italije). Tema okruglog stola je bila "Prezentacija primjera dobre prakse – jedan od načina jačanja regionalne gospodarske aktivnosti", a moderatorica Jadranka Radovanić, predsjednica HGK Županijske komore Split pri kojoj je i tajništvo stola.

Radovanić je podsjetila na aktivnosti na području ženskog poduzetništva u sklopu Foruma, tijekom 13 godina njegovog djelovanja i 10 godina institucionalnog postojanja. Skup su pozdravile Selma Jakupović, zastupnica u

Jedan od najposjećenijih okruglih stolova Foruma

Parlamentu FBiH, Ana Vuković, direktorka Gender centra FBiH, te Jasminka Trzun, potpredsjednica Hrvatske gospodarske komore.

U prvom dijelu skupa, naslovljenom "Žensko poduzetništvo jadransko-jonske regije – postignuća i mogućnosti", govorile su Tiziana Pompei, zamjenica glavnog tajnika Unioncamere, Patrizia Casagrande Esposto iz Provincije Ancona, Željana Bevanda, glavna tajnica Gospodarske komore FBiH, Branka Vuksanović iz Crne Gore te Satber Drishti iz Albanije. Nand Shani iz Vijeća za regionalnu suradnju BiH predstavio je aktivnosti Vijeća te regionalni projekt o ženskom poduzetništvu, a Mary Ann Rukavina Cipetić, izvršna direktorka GTF Regionalnog centra za jednakost spolova iz Zagreba, projekt "Žensko poduzetništvo – motor za stvaranje radnih mesta u Jugoistočnoj Europi", te prve podatke za bazu podataka o ženskom poduzetništvu u BiH. Razmjenjena su iskustva o ženskom poduzetništvu u svakoj od zemalja sudionica, ukazano je na neke od zajedničkih problema poput problema vlasništva (ukoliko žene nisu i na papiru vlasnice ne mogu aplicirati za sredstva za potporu ženskog poduzetništva, i obrnut problem žena koje su vlasnice samo na papiru), nedostatak potpora ženskom poduzetništvu, potrebu poboljšanja sustava umreženosti i povezivanja, te financiranja.

U drugom dijelu skupa, rezerviranom za individualna predstavljanja poduzetnica i udruženja te primjere dobre prake, predstavile su se Hrvatska udruga poslovnih žena Krug, Poduzetnički centar Sinj, mlada Asocijacija poslovnih žena ONE sa sjedištem u Sarajevu, Udruga Attivo iz Kupresa, Udruga poduzetnika i poslodavaca UPIP iz Žepče, te udruga poduzetnica iz regije Marche. Skup je informiran i o projektu "Razvoj ženskog poduzetništva u Splitsko-dalmatinskoj županiji".

U sklopu Forumu uručena su i posebna priznanja predstavnicama svake od zemalja sudionica za promicanje ženskog poduzetništva na jadransko-jonskom području, a za Hrvatsku je navedeno priznanje dobila Jasmina Trzun, potpredsjednica HGK.

Dobitnice priznanja za doprinos ženskom poduzetništву u jadransko-jonskom području

ŽK Split na Hrvatskom gospodarskom danu u Stuttgartu

U organizaciji Generalnog konzulata RH i njemačke pokrajinske gospodarske agencije Baden-Württemberg International (BW-I) održan je 16. svibnja u Stuttgartu Hrvatski gospodarski dan, na kojem su sudjelovali predstavnici Hrvatske gospodarske komore, HAMAG Investa, Splitsko-dalmatinske i Vukovarsko-srijemske županije, HGK Županijske komore Split te predstavnici renomiranih tvrtki, gospodarskih institucija i udruženja iz Baden-Württemberga.

Hrvatski gospodarski dan održan je u prostorima Haus der Wirtschaft, jedne od najutjecajnijih gospodarskih institucija Baden-Württemberga, a program se sastojao od stručnih predavanja na kojima su se predstavile gospodarske institucije i županije iz Republike Hrvatske.

Pozdravne riječi uputili su Jürgen Oswald, direktor BWI-a, te generalni konzul Ante Cicvarić, koji su naglasili gospodarski značaj pristupa Hrvatske EU. Hrvatskoj će u prvim godinama članstva stajati na raspolaganju značajna sredstva iz strukturalnih fondova, koje treba mudro iskoristiti i od kojih se očekuje da donesu dodatne impulse hrvatskom gospodarstvu.

Ispred Hrvatske gospodarske komore nazočnima se obratila Silva Stipić Kobali, direktorka Centra za investicije HGK, koja je govorila o potencijalima hrvatskog tržišta. Nova porezna olakšanja, koja ovise o veličini i važnosti investicije, poticaji za zapošljavanje i doškolovanje, dio su modernih poticajnih mjera, a katalog investicijskih projekata, dostupan i on-line, olakšat će investitorima pregled investicijskih mogućnosti i ponuditi kontakte.

Nikola Dulčić, ravnatelj Centra za investicije HAMAG Investa predstavio je njemačkim investitorima mogućnosti i koristi od investiranja u Hrvatskoj uz pojašnjenje osnovne uloge i područja rada Agencije, a Splitsko-dalmatinsku županiju, kao područje s velikim razvojnim potencijalom, predstavio je Dinko Franchini, savjetnik za gospodarstvo u SDŽ. Franchini je posebno istaknuo nove gospodarske zone, privatizaciju brodogradilišta, potencijale u segmentu automobilske industrije (Ad Plastik), potencijale u proizvodnji zdrave hrane i "zelenom gospodarstvu", turizam, te projekte koje Županija namjerava financirati s partnerima i iz fondova EU-a, a među važnijima je svakako izgradnja tehnološkog parka, koji bi povezan sa splitskim Sveučilištem bio motor daljnog razvoja.

Njemačka, koja je po najnovijim podacima drugi vanjskotrgovinski partner RH, prepoznala je Hrvatsku kao sigurnu zemlju za investicije, što potvrđuju njemačke tvrtke koje su realizirale projekte u Hrvatskoj. Udio Baden-Württemberga u ukupnom njemačkom izvozu u Hrvatsku u 2012. godini iznosio je 13,5%, a u ukupnom njemačkom uvozu iz RH 27,6%. Prema tim podacima je Baden-Württemberg Hrvatskoj najznačajniji vanjskotrgovinski partner između 16 njemačkih saveznih država, a ovaj je gospodarski dan tamošnjim gospodarstvenicima još više približio Hrvatsku i Splitsko-dalmatinsku županiju.

Studijsko putovanje proizvođača mediteranskog ljekovitog bilja u Provansi

Desetak proizvođača mediteranskog ljekovitog bilja s otoka Hvara i još njih toliko iz Hercegovine s predstavnicima Općine Jelsa, Udruge "Dalmatica Viva" i Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša iz Splita, te Federalnog agromediteranskog zavoda i Regionalne agencije iz Mostara, boravilo je od 30. lipnja do 5. srpnja na petodnevnom studijskom putovanju u Provansi. Posjet je realiziran u sklopu prekograničnog projekta Europske unije IPA CBC CRO BiH, vrijednog 450.125,40 eura.

Glavni cilj projekta je stimulirati ekonomski razvoj pre-

Ženski dio delegacije u polju lavande

kograničnog područja, osobito kada je riječ o povezivanju i suradnji na planu agropoduzetništva. Aktivnostima se ide upravo prema zaštiti geografskog podrijetla te sorte, okupnjavanju i osnivanju udruge proizvođača ljekovitog bilja, te stvaranju zajedničkog tržišta s prekograničnim partnerima i prodajom u turističke svrhe na vlastitom području, što bi trebalo ojačati tu gospodarsku granu.

Općina Jelsa je vodeći partner u projektu, a cijelokupnu organizaciju stručnih posjeta odradila je HGK Županijska komora Split – Europska poduzetnička mreža u suradnji s Europskom poduzetničkom mrežom Francuske.

Delegacija je između ostalog posjetila Franceagrimer nacionalni institut za poljoprivredu, tvornicu kozmetičkih preparata L'Occitane, muzej lavande, farme lavande te destilerije, a održan je i sastanak s predstvincima udruženja SCA Parfums Provence Ventoux, koje okuplja male proizvođače eteričnih ulja od lavande i drugog bilja.

Iskustva s putovanja ukazuju na mogućnosti povećanja broja nasada, proizvodnje eteričnog bilja na našim otocima i njegove primjene u prehrambenoj i kozmetičkoj industriji, a kao najznačajnije, prepoznata je važnost udruživanja malih proizvođača.

Seminari vezani uz ulazak Hrvatske u EU

Uvođenje novog istraživanja Intrastat u statistički sustav RH

Seminar "Uvođenje novog istraživanja Intrastat u statistički sustav RH" održali su u ŽK Split 17. travnja predstavnici Državnog zavoda za statistiku RH, Vesna Polančec, Darinka Grgurić i Ines Zekić, te predstavnici Carinske uprave, Mladen Taradi i Lidija Lastavec.

Seminaru se odazvalo 140 sudionika kojima su pojašnjene metodološke osnove Intrastat istraživanja, te način prikupljanja Intrastat podataka. Zakonska obveza izvještavanja za Intrastat stupa na snagu danom ulaska Hrvatske u Europsku uniju, kada jedinstvena carinska deklaracija prestaje biti izvor podataka za statistiku robne razmjene s inozemstvom.

Obveznik izvještavanja za Intrastat je svaki poslovni subjekt koji je obveznik PDV-a, a čija godišnja vrijednost robne razmjene sa zemljama EU prelazi prag uključivanja, bilo za otpremu, bilo za primitke ili za obe trgovinske toke. Prag uključivanja za 2013. godinu, za primitke i za otpremu iznosi 1,7 milijuna kuna.

Republika Hrvatska i zajednička trgovinska politika Europske unije

U organizaciji ŽK Split i Državnog ureda za trgovinsku politiku 24. travnja održan je seminar "Republika Hrvatska i

zajednička trgovinska politika Europske unije”, namijenjen poduzetnicima, potpornim institucijama te lokalnoj i regionalnoj samoupravi. Cilj seminara bio je pravovremeno upoznavanje poduzetnika s promjenama koje donosi pristupanje Hrvatske Europskoj uniji, kako bi se što bolje pripremili i iskoristili mogućnosti koje će im pružiti članstvo u EU. To se prvenstveno odnosi na primjenu zajedničke politike Europske unije i nove uvjete poslovanja, kako na jedinstvenom tržištu Unije tako i na tržištima trećih zemalja s kojima EU ima razvijenu mrežu ugovornih odnosa. Na seminaru je bilo riječi o trgovinskoj politici Hrvatske nakon pristupanja Europskoj uniji, trgovinskoj politici EU prema mediteranskim zemljama, te pravilima podrijetla i primjeni PEM konvencija i općeg sustava povlastica.

U trgovini između Hrvatske i EU ukidaju se carine i druge necarinske prepreke, hrvatske tvrtke bit će izjednačene s onima iz drugih zemalja članica, čime će se osigurati pristup velikom jedinstvenom tržištu, ali što će i dovesti do povećane konkurenkcije na domaćem tržištu. Zajednička trgovinska politika odnosi se na trgovinu EU s trećim državama, odlučuje se na razini Europske unije, a politiku provodi Europska komisija. Europska komisija pregovara u ime svih članica, tehnički priprema pregovore i predlaže trgovinske propise, te o svojim aktivnostima redovito izvještava Vijeće Europske unije i Europski parlament. Zajedničkom trgovinskom politikom uklanjuju se prepreke za EU izvoznike kroz strategiju rada na olakšanju pristupa trećim tržištima.

Vezano za trgovinsku politiku Europske unije prema mediteranskim zemljama još je 1995. godine osnovano Euro-mediteransko partnerstvo ili Barcelonski proces kao središnji instrument za odnose između Europe i Sredozemlja. Europska politika susjednih odnosa (EPS) stvorena je 2004. godine kako bi se izbjeglo stvaranje podjela između proširene EU i njenih susjeda, dok je 2008. godine utemeljena Unija za Mediteran kao regionalna inicijativa.

ICS postupak i sigurnosno-zaštitna provjera robe koja ulazi u teritorij EU

Seminar “ICS postupak i sigurnosno-zaštitna provjera robe koja ulazi u teritorij EU” održan je u ŽK Split 3. svibnja, a vodili su ga predstavnici Carinske uprave, Nenad Fonjak i Tihana Vostrel Šafraan. Cilj seminara bio je informirati gospodarstvenike o primjeni ICS sustava (*Import Control System*), odnosno Sustava kontrole uvoza Zajednice. Naime, sva roba koja ulazi u carinski teritorij EU mora imati provedene ulazne procedure koje se odnose na provedbu sigurnosno-zaštitne analize rizika, te se sukladno tome dozvoljava ili zabranjuje ulaz takvoj robi.

ICS postupak je opisan kao jedan od transeuropskih carinskih sustava u okviru programa e-Carina. U budućnosti nas očekuje integracija ICS-a s trenutno nacionalnim AIS sustavima (kod nas je u razvoju HRAIS) u cijelokupni Automatizirani sustav uvoza sa središnjim carinjenjem robe. U tu svrhu bilo kojoj ulaznoj carinarnici na kojoj određena pošiljka ulazi na teritorij EU prethodno se, prema propisanim rokovima ovisnim o vrsti prijevoznog sredstva, mora podnijeti ulazna sigurnosna skraćena deklaracija za tu robu, koja obuhvaća podatke neophodne za analizu rizika i pravilnu provedbu carinskog nadzora prvenstveno za sigurnosno relevantne svrhe.

Svi gospodarski subjekti moraju dobaviti vlastite aplikacije kompatibilne s ICS-om, te se povezati s Informacijskim sustavom Carinske uprave putem G2B servisa kako bi bili u mogućnosti slati ili primati elektroničke poruke propisanog oblika i sadržaja koje omogućavaju provedbu postupka.

ECS (Export Control System) - Sustav kontrole izvoza

U organizaciji ŽK Split, CroatiaPRO Odbora i Carinske uprave RH održan je 6. svibnja seminar “ECS (Export

Control System) - Sustav kontrole izvoza”, namijenjen izvoznicima, međunarodnim otpremnicima i svim sudionicima u provedbi izvoznih carinskih postupaka. Predavači su bili Bosiljko Zlopša i Aleksandra Mojiško Poslon iz Carinske uprave RH.

Nazočni su upoznati s carinskim sustavom EU, provedbom izvoznog postupka, carinskim statusom robe koja može biti roba Zajednice i robe koja nema status robe Zajednice, kao i o značenju izvoznog carinskog ureda i izlaznog carinskog ureda, koje određuju carinska tijela u skladu s carinskim propisima.

Predstavljene su i sigurnosne odredbe za izlaz robe iz područja EU, sadržaj carinske deklaracije, te što mora sadržavati izlazna skraćena deklaracija, koja se podnosi uporabom elektroničke razmjene podataka. Izvozna carinska deklaracija se podnosi za svu robu koja je namijenjena izvozu, a podnosi se elektroničkim oblikom (IE515) putem sustava ECS.

ECS je sustav kontrole izvoza i služi kao alat za upravljanje i nadzor izvoznog postupka, podrazumijeva poslovanje bez papira (e-Carina), a temelji se na naprednom sustavu razmjene elektroničkih poruka među svim sudionicima izvoznog postupka (carina, otpremnici, izvoznici, primatelji, prijevoznici). Cilj mu je računalno povezati države članice EU u jedinstveni izvozni sustav, te povezati carinu i gospodarske subjekte, uspostaviti brže i učinkovitije provedbe izvoznog postupka, a time i brži protok robe, omogućiti ranije otkrivanje i sprječavanje prijevara, te ubrzati transakcije koje se vrše u postupku izvoza i pružiti im zaštitu. Kako bi se sustav mogao primjenjivati potrebno je imati nacionalnu ECS aplikaciju, članstvo u EU i odgovarajuću organizaciju carinske službe. Hrvatska od 1. srpnja, kao članica EU, morati primjenjivati ECS sustav.

Promjene u trošarinskom sustavu i sustavu oporezivanja posebnim porezima, te poveznica sa sustavom kontrole kretanja trošarinskih proizvoda (EMCS)

U ŽK Split je 11. lipnja održan seminar “Promjene u trošarinskom sustavu i sustavu oporezivanja posebnim porezima, te poveznica sa sustavom kontrole kretanja trošarinskih proizvoda (EMCS) s danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji”. Seminar su održali predstavnici Carinske uprave RH Vesna Kumpar Tasevski, Mario Demirović i Višnja Marković.

EMCS sustav je elektronički sustav kontrole kretanja trošarinskih proizvoda između država članica EU u sustavu odgode plaćanja trošarina (energenata, alkohola i alkoholnih pića, vina i duhanskih proizvoda), u realnom vremenu. Kretanje trošarinskih proizvoda se odvija uz primjenu elektroničkog trošarinskog dokumenta (e-TD) koji predstavlja osnovni dokument u EMCS-u, a njihovo kretanje u sustavu odgode plaćanja trošarina mora biti pokriveno jamstvom. Provedba sustava je obavezna među državama članicama za gospodarske subjekte koji šalju ili primaju spomenute proizvode. Sustav odgode se primjenjuje na proizvodnju, preradu, držanje ili kretanje trošarinskih proizvoda koji nisu u carinskom postupku odgode, a trošarina se ne obračunava.

Primjena HR EMCS-a odnosno primjena e-TD obvezna je za kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine koje su započele i završile na teritoriju RH od 1. ožujka 2013., a od 1. srpnja 2013. na snazi će biti EU EMCS za trošarske proizvode koji se kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju EU.

SEED – Sustav razmjene podataka o trošarinskim subjektima koji posluju s trošarinskim proizvodima u sustavu odgode plaćanja trošarine je mehanizam “brzog ažuriranja” koji svim državama članicama omogućava da imaju

iste podatke o registraciji u isto vrijeme, što je neophodno za ispravno funkcioniranje EMCS-a.

Carinska vrijednost, podrijetlo i TARIC

Seminar "Carinska vrijednost, podrijetlo i TARIC", namijenjen otpremnicima, uvoznicima, prijevoznicima, brodskim agentima, kurirskim službama, te ovlaštenim gospodarskim subjektima održale su 13. lipnja u ŽK Split predstavnice Carinske uprave RH, Irena Šćulac, Ines Bralić, Snježana Karmelić Volić i Klaudija Bakota. Sedamdesetak gospodarstvenika upoznalo se s novostima iz područja carine, i to specifičnostima carinske vrijednosti, podrijetla i TARIC-a, u primjeni od 1. srpnja 2013. godine.

Pristupanje Hrvatske Europskoj uniji donosi određene promjene prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti robe, unatoč tome što je hrvatsko zakonodavstvo u dijelu carinske vrijednosti usklađeno sa zakonodavstvom Unije. Prilikom uvoza određenih proizvoda, a zbog pojednostavljivanja postupanja ili osiguravanja realne razine vrijednosti robe, EU je propisala kako utvrđivanje stope carine sukladno vrijednosti robe, tako i uvođenje dodatnih carina, te obvezu zaduživanja dodatnog jamstva u situacijama kada deklarirana vrijednost odstupa od određene referentne.

Što se podrijetla tiče, objašnjeni su preferencijalni aranžmani koje primjenjuje EU kao i primjena prijelaznih odredbi pri pristupanju Hrvatske EU. Konkretno se govorilo o ugovoru o pristupanju Hrvatske Uniji (s aspekta primjene preferencijalne stope carine), povratu robe EU podrijetlju izvezene u treće zemlje, te preferencijalnim aranžmanima u EU.

Pojašnjen je i najzahtjevниji dio, Integrirana tarifa Zajednice, odnosno TARIC. Prezentiran je online TARIC konzultacijski model, odnosno njegovo korištenje, koji se nalazi na službenoj web stranici carinske uprave RH (www.carina.hr).

Iz Komore

O turizmu na sjednici Gospodarskog vijeća ŽK Split

Središnja tema sjednice Gospodarskog vijeća ŽK Split, održane 22. svibnja, bila je "Sektor turizma u vremenu ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju", o čemu je uvodno izlagala Iva Kuljić, voditeljica Odsjeka za turizam ŽK Split.

O važnosti turizma za gospodarstvo Hrvatske govor podatak da je udio turizma u ukupnom BDP-u u 2012. godini iznosio 15,4%. Hrvatska je donijela Strategiju razvoja turizma do 2020. godine, čiji je glavni razvojni cilj ulazak Hrvatske u vodećih 20 turistički najkonkurentnijih zemalja svijeta do 2020., a za ostvarenje tog cilja potrebno je ostvariti nove investicije u iznosu od 7 milijardi eura, poboljšati strukturu i kvalitetu smještaja (izgradnja novih 20 tisuća soba u hotelima i rast njihovog udjela s 13,1% na 18,1%; izgradnja novih sadržaja u kampovima; povećanje kvalitete obiteljskog smještaja), otvoriti oko 30 tisuća novih radnih mesta u turizmu i pratećim djelatnostima, te povećati turističku potrošnju (ostvarivanje 14,3 milijarde eura ukupne godišnje turističke potrošnje 2020.).

Ivo Bašić, savjetnik u Ministarstvu turizma, pobliže je predstavio Strategiju razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine, sadašnje stanje, ono što nas čeka ulaskom u EU te viziju turizma RH u 2020., prema kojoj bi Hrvatska trebala biti "globalno prepoznatljiva turistička destinacija, konkurenčna i atraktivna za investicije, koja stvara radna mjesta i na održiv način upravlja razvojem na svom cjelokupnom prostoru, njeguje kulturu kvalitete, a svojim gostima tijekom cijele godine pruža gostoljubivost, sigurnost i jedinstvenu raznovrsnost autentičnih sadržaja i doživljaja".

Strukovna grupacija posrednika u prometu nekretnina

5. travnja u HGK Županijskoj komori Split održana je 2. sjednica Strukovne grupacije posrednika u prometu nekretnina ŽK Split na kojoj su najavljene teme 18. foruma poslovanja nekretninama, raspravljalo se o izmjenama Zakona o posredovanju u prometu nekretnina, te inspekcijskom nadzoru i sankcioniranju nezakonitog poslovanja. Stoga su na sjednici gostovali predstavnici Državnog inspektorata PJ Split, Jadranka Gardašević, voditeljica Odjela prometa roba i usluga i Miljenko Perković, voditelj Odjela nadzora neregistrirane djelatnosti, koji su odgovarali na pitanja na teme sive ekonomije, odnosno nelegalnog obavljanja usluga posrednika, nelojalne konkurenčije i inspekcijskog nadzora.

Tečaj za senzorsku analizu i odabir ocjenjivača za djevičansko maslinovo ulje

Od 11. do 16. travnja u ŽK Split se održavao tečaj za senzorsku analizu i odabir ocjenjivača za djevičansko maslinovo ulje, kojeg je uspješno pohađalo 20-ak polaznika. Tečaj je organiziran u suradnji s O.L.E.A. – Laboratorijem stručnih ocjenjivača iz Italije, a prema važećim propisima Europske unije koji se odnose na maslinovo ulje, te temeljem važećeg zakona talijanskog Ministarstva poljoprivrede, koji se odnosi na organizaciju tečaja za kušače maslinovih ulja i osnivanja panela kušača.

Teoretski dio obuhvatio je povijest, podrijetlo i širenje kulture maslina i ulja, te pregled maslinarstva i uljarstva u svijetu i Hrvatskoj danas. Obrađene su i sljedeće teme: plod masline i maslinovo ulje: kemijski sastav i utjecaj na kakvoću i organoleptička svojstva, robna klasifikacija djevičanskih maslinovih ulja, utjecaj načina uzgoja i berbe maslina, te tehnike ekstrahiranja na kakvoću maslinova ulja, ispravno čuvanje ulja, sorte masline i karakteristike najvažnijih međunarodnih sorti. U praktičnom su dijelu održavane degustacije i ocjenjivanje ulja, a provodeći senzornu analizu polaznici su naučili prepoznati osjet po voćnom, kao i glavne mane maslinovog ulja (upaljeno, octikavo, užeglo, gorko).

Trening "Do uspjeha uz DISC model osobnosti"

Besplatni trening "Do uspjeha uz DISC model osobnosti" održan je u ŽK Split 25. travnja u organizaciji konzultantsko-trenerske kuće Mercuri International d.o.o. iz Zagreba i u suradnji s HGK Županijskom komorom Split.

Dio radne atmosfere

... s treninga o DISC modelu osobnosti

Mercuri International specijaliziran je za razvoj ljudi u menadžmentu, prodaji, prodajnom upravljanju, te svim oblicima poslovne komunikacije (www.mercuri.hr).

Svrha je treninga bila razvijanje sposobnosti prilagođavanja komunikacije i ponašanja različitim osobama i situacijama uz pomoć DISC modela osobnosti, koji se temelji na jedinstvenom konceptu koji objašnjava ljudsko ponašanje i pomoću kojeg je moguće ostvariti uspješnije vođenje ljudi, bolje prodajne rezultate, te učinkovitu komunikaciju. Na treningu je sudjelovalo 25 polaznika, koji su ga ocijenili visokom ocjenom.

Grupacija proizvodnje i prerade arhitektonsko-građevnog kamena

Na sjednici Grupacije proizvodnje i prerade arhitektonsko-građevnog kamena ŽK Split, održanoj 10. svibnja u okviru XX. Simpozija kamenara u Pučišćima, dosadašnji je predsjednik Grupacije Velibor Jukić iz Jadrankamena d.d. u stečaju ponovno izabran za njenog predsjednika u narednom četverogodišnjem mandatu.

Aktualno stanje i statističke pokazatelje u proizvodnji i preradi arhitektonsko-građevnog kamena u RH predstavio je Josip Miličić, tajnik Udruženja industrije nemetala i građevinskog materijala HGK. Miličić je prezentirao i projekt HGK "Kamen je vječan" koji uključuje niž aktivnosti usmjerenih jačanju djelatnosti proizvodnje i prerade AGK kao i promociji tvrtki koje se bave istom, te je izvjestio o nastupima na sajmovima tijekom 2013. godine u organizaciji HGK. I ove godine, petnaestu godinu za redom, ŽK Split organizira zajedničko izlaganje hrvatskih tvrtki koje se bave vađenjem i obradom arhitektonsko-građevnog kamena na vodećem svjetskom sajmu kamena – veronskom Marmomaccu, koji će se održati od 25. do 28. rujna 2013.

O važnosti razvoja školovanja kadrova za klesarsku industriju govorio je Tonči Vlahović, ravnatelj Klesarske škole u Pučišćima. Budući je vađenje i obrada kamena važna gospodarska aktivnost Županije s dugom tradicijom, te je riječ o kamenu koji je priznat i cijenjen i izvan granica Hrvatske, potreban je trud svih na intenziviranju aktivnosti na promociji i upisu učenika u Klesarsku školu u Pučišćima, jednu takvu školu u Hrvatskoj i jednu od rijetkih u Europi koja uživa veliki ugled među domaćim i stranim stručnjacima.

Ana Marija Puzić iz ŽK Split prezentirala je statističke podatke za djelatnost proizvodnje i prerade AGK za Splitsko-dalmatinsku županiju, a Tamara Plastić EU projekte SAFEQU i STONEPLACING u kojima sudjeluje Klesarska škola.

Predavanje "Mogućnosti financiranja projekata energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije i čistijeg transporta"

21. svibnja održano je u organizaciji Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost i ŽK Split predavanje na temu "Mogućnosti financiranja projekata energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije i čistijeg transporta".

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost objavio je šest novih natječaja za sufinanciranje projekata zaštite okoliša i prirode te energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, za koje su planirana sredstva u iznosu od 86 milijuna kuna.

Sredstva će se moći dobiti za projekte energetski učinkovite i ekološke javne rasvjete, korištenje obnovljivih izvora energije, energetsku učinkovitost u industriji, čistiji transport te projekte koje će provoditi udruge civilnog društva, a koji se odnose na zaštitu okoliša, energetsku učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije.

Svoje projekte, ovisno o pojedinom natječaju, mogu

kandidirati jedinice regionalne i lokalne samouprave, javne ustanove, trgovacka društva, obrtnici, zadruge hrvatskih branitelja te organizacije civilnog društva.

Trening "Vještine profesionalne prodaje – konzultativni pristup"

U organizaciji trenersko-konzultantske kuće Bestpractice.hr iz Zagreba i uz suradnju ŽK Split održan je 6. lipnja u splitskoj gospodarskoj komori trening "Vještine profesionalne prodaje – konzultativni pristup". Na treningu je sudjelovalo 15 polaznika koji su imali priliku stići znanja i vještine za uspješniju prodaju, bolje uočavanje i stvaranje prodajnih prilika, pripremu prodajnih aktivnosti, uspostavu odnosa i vođenje komunikacije s kupcima te otkrivanje njihovih potreba, kao i uvježbati prodajne razgovore. Trening je vodio Petar Majstrović, profesionalni trener i konzultant, osnivač i direktor poduzeća Bestpractice.hr (www.bestpractice.hr), a u skladu s iskazanim interesom u planu je održavanje i naprednog treninga slične tematike na jesen.

Seminar "Kako povećati energetsku učinkovitost i smanjiti troškove energije u vašoj organizaciji"

ŽK Split i tvrtka Filikon d.o.o. iz Zagreba uz podršku Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost organizirali su seminar "Uvod u sustave upravljanja energijom EN 16001/ISO 50001 – Kako povećati energetsku učinkovitost i smanjiti troškove energije u vašoj organizaciji", koji je 17. lipnja održan u splitskoj Komori. Cilj je seminara bio upoznati sudionike s osnovama sustava upravljanja energijom i zahtjevima norme EN 16001/ISO 50001, koja predstavlja najnoviju i najbolju praksu u upravljanju energijom.

Norma EN 16001/ISO 50001 predstavlja alat za učinkovito upravljanje energijom, te specificira zahtjeve koji omogućavaju organizaciji da razvije svoju energetsku politiku, identificira značajna područja potrošnje energije i postavi ciljeve za povećanje energetske učinkovitosti. Osim što povećava energetsku učinkovitost, primjena ove norme smanjuje troškove i stakleničke plinove te tvrtkama osigurava brojne prednosti u odnosu na konkurenčiju. Predavači su bili Robert Verbanac i Ivan Galetić iz tvrtke Filikon.

Završen projekt "Razvoj ženskog poduzetništva u Splitsko-dalmatinskoj županiji"

Projekt "Razvoj ženskog poduzetništva u Splitsko-dalmatinskoj županiji", čiji je nositelj Hrvatska udruga poslovnih žena Krug - Ogranak Split u suradnji s Gradom Splitom i Splitsko-dalmatinskom županijom te uz logističku potporu ŽK Split, uspješno je okončan. Cilj je projekta bio jačanje ženskog poduzetništva u Županiji kroz namjenske, bespovratne potpore, ukupan fond projekta u iznosu od 200.000,00 kuna osiguravaju Grad i Županija, a maksimalni iznos pojedinačne potpore iznosio je 10.000,00 kuna. Projektom su dodijeljene bespovratne potpore za 24

S potpisivanja ugovora s dobitnicama bespovratnih sredstava

županijske poduzetnice, koje su 21. lipnja u ŽK Split potpisale s Udrugom Krug – Ogranak Split ugovore o provedbi projekta.

Predstavljen Program ruralnog razvoja za 2014.-2020.

U organizaciji Ministarstva poljoprivrede RH predstavljen je 3. srpnja u ŽK Split novi Program ruralnog razvoja za razdoblje 2014.-2020., sudionicima s područja Splitsko-dalmatinske, Dubrovačko-neretvanske, Šibensko-kninske i Zadarske županije. Mjere Programa zasnovane su na šest prioriteta: promicanje znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima; jačanje konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede i jačanje održivosti poljoprivrednih gospodarstava; promicanje organiziranja prehrambenog lanca i upravljanje rizicima u poljoprivredi; obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava ovisnih o poljoprivredi i šumarstvu; promicanje učinkovitosti resursa i pomaka prema klimatski elastičnom gospodarstvu s niskom razinom ugljika u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru, te promicanje socijalne uključenosti, smanjenje siromaštva i gospodarski razvoj u ruralnim područjima.

Riječ je o mjerama koje bi se trebale provoditi u navedenom razdoblju sa svrhom poticanja razvoja ekonomskih i poljoprivrednih djelatnosti u RH. Od iduće godine ovaj će Program mijenjati postojeće programe Iparda 101, 103, 202, 301, 302. Više na web stranici Ministarstva poljoprivrede <http://www.mps.hr/default.aspx?ID=9183>.

Najave

Konferencija "Mogućnosti investiranja u Splitsko-dalmatinsku županiju", ŽK Split, 2.-3. rujna 2013.

Konferencija pod nazivom "Vrijeme je za ulaganje u Splitsko-dalmatinsku županiju 2013.", održat će se 2.-3. rujna u ŽK Split. Konferencija se održava u organizaciji ŽK Split, Splitsko-dalmatinske županije i splitske podružnice Matice iseljenika, a s ciljem predstavljanja gospodarskih potencijala i prednosti ulaganja u našu županiju.

Riječ je o drugoj po redu konferenciji o mogućnostima ulaganja u SD županiju, prva je održana u listopadu prošle

godine na inicijativu splitske podružnice Matice iseljenika i uz potporu hrvatske diplomacije, te na traženje velikog broja hrvatskih iseljenika i hrvatske poslovne zajednice u inozemstvu.

Konferencija, koja je zamišljena kao jedan od instrumenata promocije Splitsko-dalmatinske županije kao investicijske destinacije, fokusirat će se na prioritetna područja za investiranje. U sklopu konferencije predstavnici Agencije za investicije i konkurentnost RH, Hrvatske gospodarske komore, Splitsko-dalmatinske županije, Hrvatsko-njemačke gospodarske komore te Ministarstva unutarnjih poslova RH dat će pregled hrvatskih zakona i propisa, poticaja za investitore kao i ostale informacije potrebne za privlačenje stranih investitora u našu zemlju. Održat će se poslovni susreti domaćih i inozemnih poduzetnika, te upriličiti posjet poslovnim zonama u zaleđu Splita.

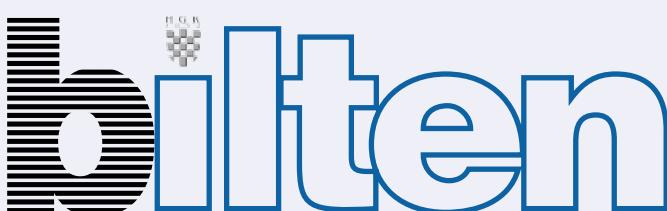
Dodatne informacije i prijava za konferenciju: ŽK Split, Odsjek za međunarodne odnose, Goranka Košta, tel. 321-135, gkosta@hgk.hr.

Tečaj za turističke pratitelje, listopad/studeni 2013.

U organizaciji turističke agencije Autotrans d.o.o. Rijeka i ŽK Split u planu je održavanje tečaja za turističke pratitelje na jesen ove godine. Tečaj se održava uz suglasnost Ministarstva turizma, a obuhvatio bi 36 sati nastave u teorijskom te 19 sati u praktičnom dijelu. Predavanja će se održavati u ŽK Split u popodnevним satima, a po završetku nastave kandidati će pristupiti ispitu pred komisijom, koja će na temelju pokazanog znanja na ispitu, obrađenih seminara i poznавanja stranih jezika sastaviti preporuku koje destinacije i grupe pratitelj može voditi.

Cijena tečaja je 1.550,00 kn a uključuje skriptu, ispit, uvjerenje o pohađanju tečaja i položenom ispitu, te iskaznicu turističkog pratitelja. Tečaju mogu pristupiti svi državlјani Republike Hrvatske koji su poslovno sposobni i imaju najmanje srednju stručnu spremu. Minimalan broj prijavljenih za održavanje tečaja je 25.

Informacije i prijave: poslovница Turističke agencije Autotrans u Splitu (I. Gundulića 26a), e-mail: split@autotrans.hr, tel.: 021/482-353, fax: 021/482-358. Kontakt osoba u ŽK Split: Iva Kuljić, Odsjek za turizam, 321-118.

Izdavač:
HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
ŽUPANIJSKA KOMORA SPLIT
Obala A. Trumbića 4, 21000 Split
Za izdavača: Jadranka Radovanić
Uređuje: Suzana Prkić Jurić
Tel. 021/321-100, fax. 021/346-956
E-mail: sprkic@hgk.hr
Tisk: Dalmacija-papir Split

**POŠTARINA PLAĆENA
KOD POŠTE 21000 SPLIT**

